

Condicions de vida i hàbits de la població catalana

Les principals conclusions

- Dificultats per conciliar les vides familiar i laboral
- En general, un bon estat de salut
- Nivell de vida estable, però amb poc estalvi
- Una percepció positiva dels serveis i equipaments
- Els aliments frescos, a les botigues i mercats
- L'habitatge és majoritàriament de propietat
- Preferència pels mitjans de comunicació locals
- Bastant o molt temps lliure
- La meitat dels catalans treballen al seu municipi

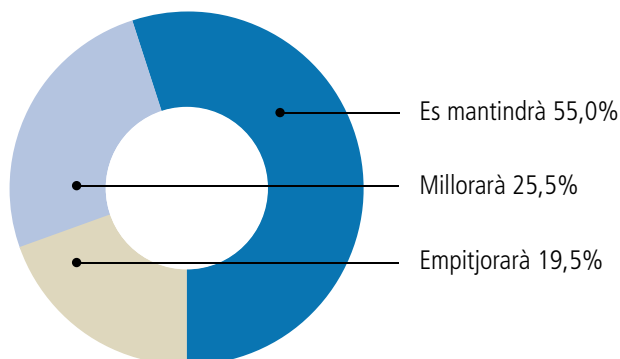
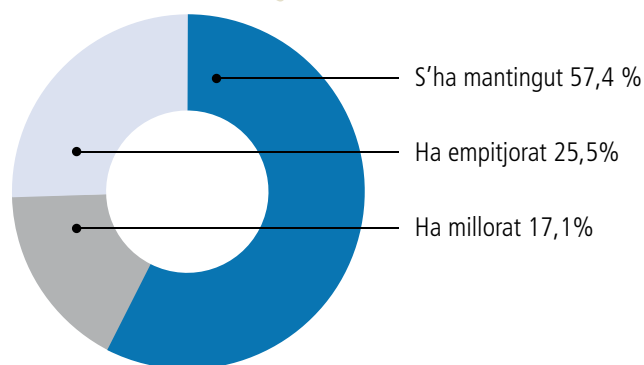
Les característiques de l'enquesta

L'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població té com a objectius

- obtenir informació sobre les tendències socials actuals,
- identificar els factors que intervenen en els canvis sociodemogràfics,
- conèixer quins són hàbits de la població catalana i com percep la seva qualitat de vida
- identificar els trets territorials distintius.

Es va començar a realitzar l'any 1985 a l'àrea metropolitana de Barcelona, i ha anat ampliant successivament l'abast territorial fins a l'edició 2006 que cobreix tot Catalunya, i ha estat finalment incorporada dins l'estadística oficial. Els resultats que es presenten en aquest butlletí formen part de la darrera edició, que es va portar a terme entre les tardors del 2005 i 2006. Es tracta d'una enquesta quinquennal, sobre una mostra de 10.398 persones, de 16 anys i més, que resideixen en un habitatge familiar dins del territori de Catalunya. Aquesta enquesta ha estat realitzada per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, i l'Institut d'Estadística de Catalunya, i amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona i la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Valoració del nivell de vida el darrer any i previsions de futur

Dificultats per conciliar les vides familiar i laboral

Per a les persones que treballen, conciliar les vides familiar i laboral presenta dificultats. Un 40% dels treballadors catalans així ho manifesten (1,3 milions). En el cas de les dones en un 46% dels casos, en el dels homes prop d'un 34%.

Aquesta diferència entre gèneres és encara més pronunciada si es considera el nombre d'hores que es dediquen a les tasques de la llar. Així, mentre que els homes només hi dediquen una quantitat de temps semblant en poc més d'un 23% (un 7% més de 20 hores). Només un 2,7% de les dones no participen habitualment en les tasques de la llar, mentre que aquest percentatge supera el 14% en el cas dels homes.

De mitjana, les dones hi dediquen 21,3 hores i els homes 7,9. Són les del grup d'edat d'entre 45 i 64 anys les que més temps hi inverteixen,

amb 27 setmanals. Fins i tot, en el cas de les dones amb dificultats per compaginar la feina amb la llar, el nombre d'hores supera les 18. Les dones també declaren tenir menys temps lliure que els homes.

La dona és també qui dedica més temps de forma principal a l'organització de les tasques domèstiques i familiars de la llar (en un 69% dels casos; l'home en un 4%), a tenir cura de les persones grans (48%; l'home en un 8%), de les persones malaltes (44%; l'home en un 11%), de les persones discapacitades (49%; l'home en un 10%) i dels nens menors de 10 anys (51%; l'home en un 2%).

En relació amb l'estat de salut, un 20,1% de les dones que diuen tenir dificultats per conciliar la vida familiar amb la laboral també declaren tenir un estat de salut regular o dolent, un 7% més que en el cas dels homes.

En general, un bon estat de salut

La majoria dels catalans valoren el seu estat de salut com a bo o molt bo (72%), i només un 7% com a dolent. Ara bé, com en el cas de la conciliació feina-família, també hi ha diferències significatives entre sexes, ja que els homes se senten en general millor que les dones.

Aquesta percepció diferent de la salut és semblant en tots els grups d'edat, però s'incrementa a partir dels 45 anys, i són les dones jubilades les que declaren tenir un pitjor estat.

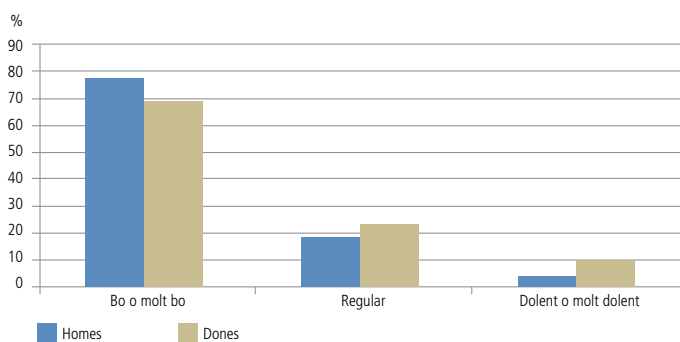
Si s'observa el grau d'autonomia, un 8% dels catalans tenen dificultats per sortir al carrer o no poden fer-ho, impediments que augmenten amb l'edat i que es fan més evidents en les dones de més de 45 anys.

L'enquesta posa també de manifest una certa correspondència entre l'estat de salut i les dificultats d'arribar a final de mes. Així, més de la meitat de les persones que declaren tenir un estat de salut dolent o molt dolent assenyalen que els costa molt arribar a final de mes, en especial una vegada més les dones.

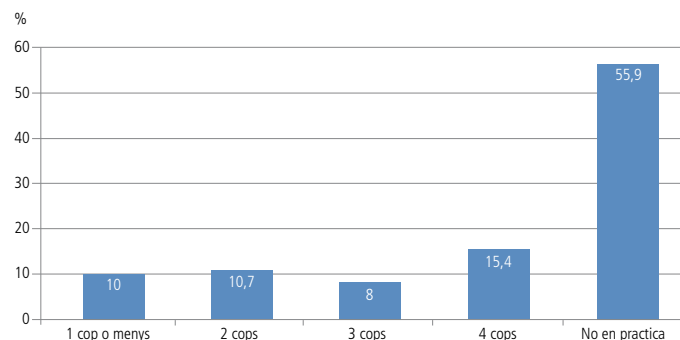
El 44,6% de la població diu practicar esport amb certa regularitat. D'aquests, tres quartes parts el practica més d'un cop per setmana. La població resident a l'Alt Pirineu-Aran és la que té la taxa esportiva més elevada, 58,2%. La manca de temps o de ganes són les raons més adduïdes per no practicar cap activitat esportiva.

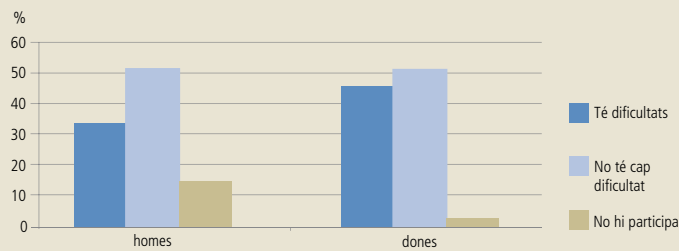
Com valora cada sexe el seu estat de salut?

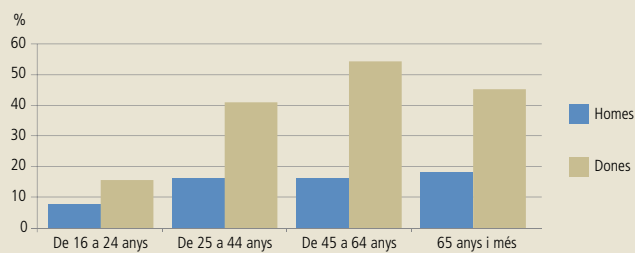
Quants cops per setmana practiquen esport?

Quines dificultats tenen homes i dones per compaginar feina i tasques domèstiques i familiars? (amb relació a la població ocupada)

Quantes hores setmanals de mitjana dedica a les feines de la llar?

Nivell de vida estable, però amb poc estalvi

La majoria de la població catalana (prop d'un 75%) declara que en el darrer any el seu nivell de vida s'ha mantingut o, fins i tot, ha millorat, i només una quarta part l'ha vist reduït.

Les llars amb un tram d'ingressos inferior als 30.000 € anuals —i, especialment, les que disposen de menys de 15.000 € anuals— diuen que arriben a final de mes amb dificultats (57% dels casos en les del tram menor). Aproximadament la meitat de les persones que tenen dificultats per arribar a final de mes també declaren tenir-ne per conciliar la vida familiar i laboral.

Si es pregunta sobre el potencial d'estalvi de les llars, prop de 3,6 milions de persones declaren no haver pogut estalviar durant el darrer any (un 60% de la població). Alhora, la major part de les persones que tenen dificultats o moltes dificultats per arribar a final de mes no han pogut estalviar durant el darrer

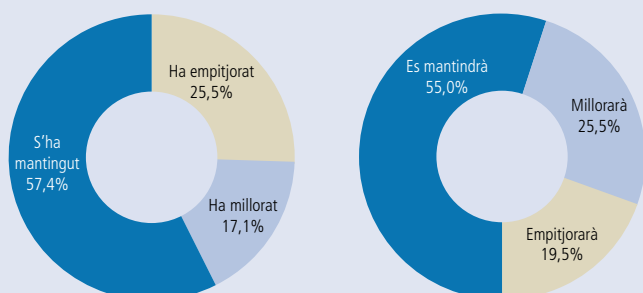
any (86% i 95%, respectivament). Les llars amb menys de 30.000 € d'ingressos anuals són les que també tenen menys possibilitats d'estalviar.

Per grups d'edat, les dones de més de 45 anys tenen més dificultats econòmiques que els homes, i també han hagut de reduir més despeses en els darrers cinc anys.

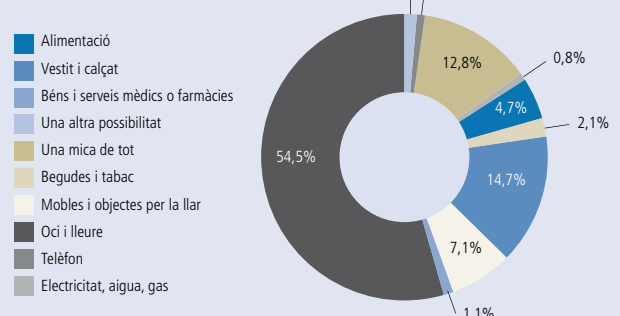
Reduir les despeses i demanar préstecs bancaris són les opcions majoritàries per a resoldre les dificultats econòmiques. Un 44% dels ciutadans han hagut de retallar despeses a la llar, sobretot pel que fa a l'oci i el lleure, i al vestit i el calçat.

Les previsions sobre el nivell de vida futur posen de manifest, tanmateix, que l'actitud general és optimista, ja que més de tres quarts parts dels ciutadans creuen que es mantindrà o millorarà, i només un 19% que la seva situació empitjorarà.

Com valoren els catalans el seu nivell de vida de la llar durant el darrer any, i com preveu que serà en el futur?

Quines despeses ha hagut de reduir en els darrers anys?

Una percepció positiva dels serveis i equipaments

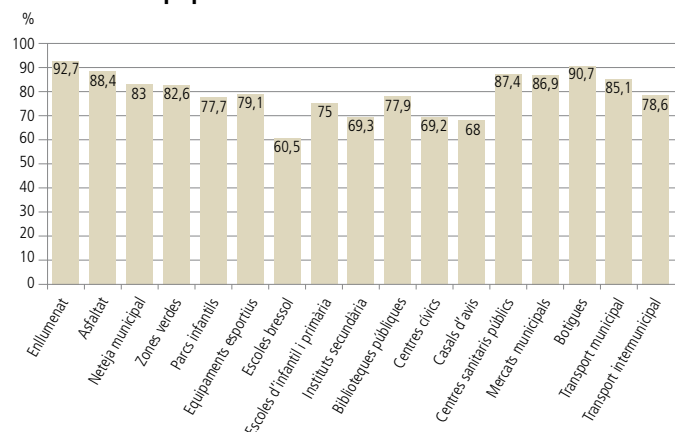
La percepció que tenen els ciutadans dels serveis i equipaments del seu entorn, així com la valoració que en fan, és de forma majoritària positiva. Les qüestions que s'han tingut en compte són l'enllumenat, l'asfaltat, la neteja municipal, els espais verds, el transport públic col·lectiu, les biblioteques, els parcs infantils, els equipaments esportius, les botigues, els mercats municipals, els centres sanitaris, les escoles i instituts, els espais cívics i els casals d'avis.

Així, el percentatge que els considera acceptables o en bon estat supera en general el 75%, i en alguns casos fins i tot el 85%. Només en quatre —el de les escoles bressol, els instituts de secundària, els centres cívics i els casals d'avis— la valoració no arriba a aquest llindar, tot i que també supera el 60%.

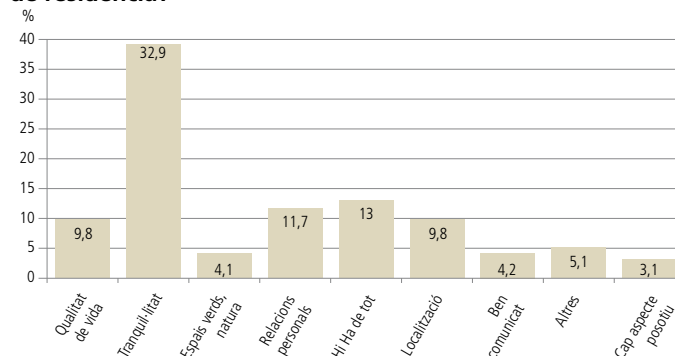
Els aspectes positius més destacats pels ciutadans, a l'hora de valorar el lloc on viuen, són la tranquil·litat, l'oferta de serveis, les relacions personals, la qualitat de vida i la situació. Per contra, la congestió de trànsit, la inseguretat ciutadana i el soroll són els principals aspectes negatius que s'esmenten.

Sobre una escala de 0 a 10, la valoració mitjana sobre el nivell de qualitat de vida al barri o lloc de residència habitual és de 6,9, amb un màxim de 7,5 a les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i l'Aran, i un mínim de 6,8 a l'àmbit metropolità. A mesura que s'amplia l'escala territorial, la valoració baixa, ja que a nivell municipal és de 6,8, de capital de comarca el 6,6 i de Barcelona el 5,9. Això no obstant, a nivell de tot Catalunya arriba fins a 7,1.

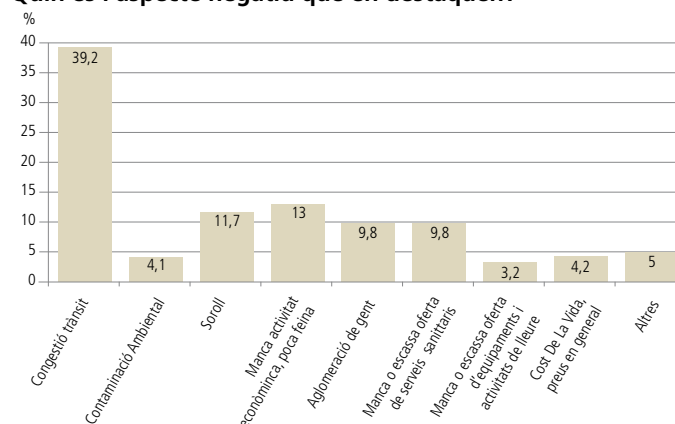
Quina valoració positiva fan els catalans de l'oferta de serveis i equipaments del seu barri?

Quin és l'aspecte positiu que destaquen del seu barri o lloc de residència?

Quin és l'aspecte negatiu que en destaquen?

L'habitatge és majoritàriament de propietat

La propietat de l'habitatge és el règim de tinença majoritari de la població catalana (82%). El 32% dels ciutadans tenen ajornat el pagament del seu habitatge per mitjà d'una hipoteca, mentre que el 43% han pagat totalment la seva residència habitual.

Un 53% de les persones declaren no tenir despeses mensuals de pagament de l'habitatge. Si es consideren els habitatges en propietat amb pagaments ajornats, aquestes despeses superen els 300€ en un 73%. En el cas dels habitatges de lloguer, això succeeix en un 54%. En ambdós casos, l'àmbit territorial en el que la despesa és més elevada és el corresponent als municipis metropolitans.

L'aigua calenta, el vàter dins de casa i la dutxa o banyera són serveis i espais presents en pràcticament totes les llars. Un 34% dels habitatges disposen també de jardí o pati, especialment a les comarques gironines i les centrals. Un 40% compten amb garatge o aparcament dins l'edifici, i un 18% fora.

Amb relació als principals inconvenients de l'habitatge habitual, els ciutadans destaquen la manca d'espai i/o d'ascensor, així com el soroll o els acabats deficientes. En un 44% dels casos no se n'esmenta cap.

Pel que fa a la tinença de segona residència, un 17% dels ciutadans diu que en disposa, majoritàriament de compra (66%) i situada, en més de la meitat dels casos,

Els aliments frescos, a les botigues i mercats

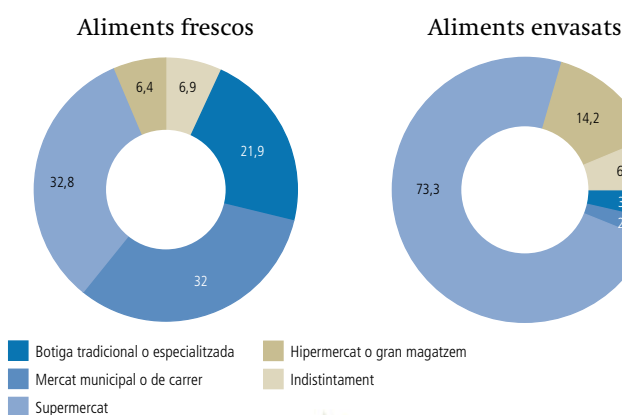
Els hàbits de compra dels ciutadans en relació amb els aliments són clarament diferents si es consideren els aliments frescos o envasats. Així, mentre que els segons se solen adquirir en supermercats, hipermercats o grans magatzems (87%), els primers s'adquireixen sobretot a les botigues tradicionals o especialitzades i als mercats municipals o de carrer (54%).

Això no obstant, tant els aliments frescos com els envasats es compren de forma majoritària al barri de residència o a un altre barri del mateix municipi (83% i 79%, respectivament). La compra a les botigues

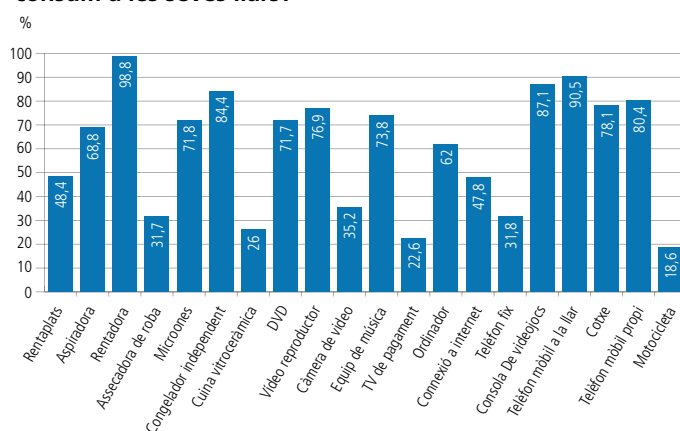
tradicionals és més habitual a les comarques de fora de l'àmbit metropolità, si bé en aquest cas els mercats municipals tenen molta més presència que a la resta del territori.

L'enquesta pregunta també sobre els béns de consum, i posa de manifest que la majoria de les llars catalanes compta amb un equipament d'electrodomèstics ampli. Un 99% de la població viu en llars que disposen de rentadora, un 90% de telèfon mòbil, un 84% de microones i un 80% de cotxe.

On compren els catalans els seus aliments?

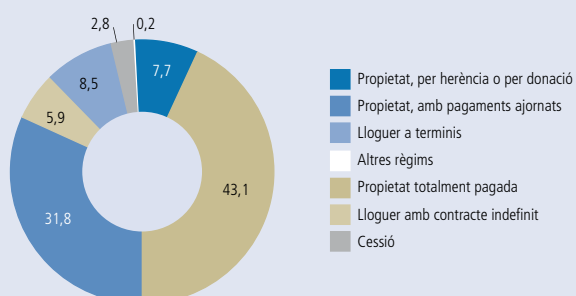

Quin percentatge de persones tenen els següents béns de consum a les seves llars?

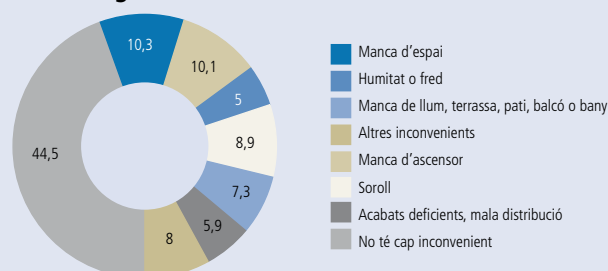

a la costa catalana (52%). El període en què la població acudeix més a la segona residència és el de les vacances d'estiu (79%), durant els caps de setmana (56%) i per Setmana Santa (43%).

Quin és el règim de tinença de l'habitatge?

Quins són els principals inconvenients que destaquen de l'habitatge on viuen?

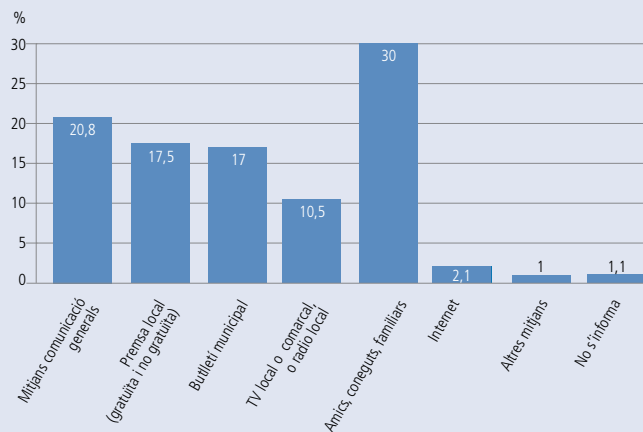
Preferència pels mitjans de comunicació locals

El canal de televisió emprat més freqüentment per mirar les notícies és TV3, amb una mitjana del 46%, tot i que aquest percentatge oscil·la entre el 69% de les comarques de l'Alt Pirineu i l'Aran i el 42% de les de l'àmbit metropolità. Catalunya Ràdio és l'emissora de ràdio més escoltada (15%), amb una diversitat d'emissores molt més àmplia que en el cas de la televisió.

A l'hora d'obtenir informació sobre el propi municipi, un 44% dels ciutadans ho fa a través de premsa, ràdio o televisió locals, un 29% ho fa a través d'amics, coneguts o familiars, i un 20% a través dels mitjans generals. Per àmbits territorials, les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i l'Aran són els que més accedeixen a la informació a través de les persones més properes.

Del total de persones que es connecten a Internet, més d'1,2 milions ho fan diàriament des de casa, i més de 670.000 ho fan almenys un cop per setmana. A la feina, s'hi connecten diàriament el 78% dels treballadors que hi tenen accés.

Com s'accedeix a la informació sobre el propi municipi?

Bastant o molt temps lliure

Més de la meitat dels ciutadans declaren que tenen bastant o molt temps lliure (58%). Les diferències entre àmbits territorials són molt significatives pel que fa a la disponibilitat concreta de molt temps lliure, ja que mentre la població de les comarques centrals en té en un 29% dels casos, la de les terres de l'Ebre només en té en un 14%.

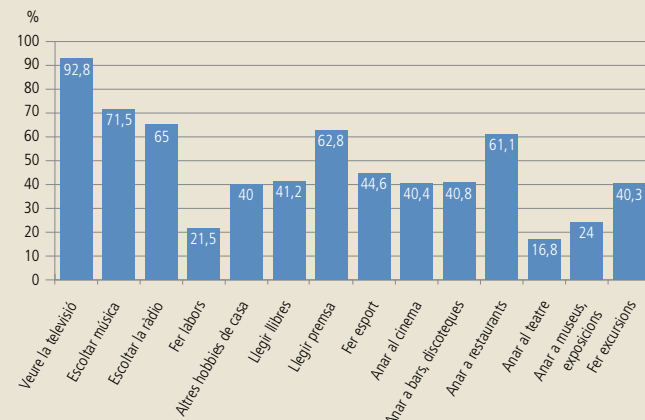
Escoltar música, escoltar la ràdio, llegir la premsa i, sobretot, veure la televisió, són les activitats més habituals de lleure. Anar al teatre és la que menys es practica.

Un 46% dels ciutadans pertanyen a alguna associació, majoritàriament clubs esportius (18% del total d'associats; més d'un milió de persones).

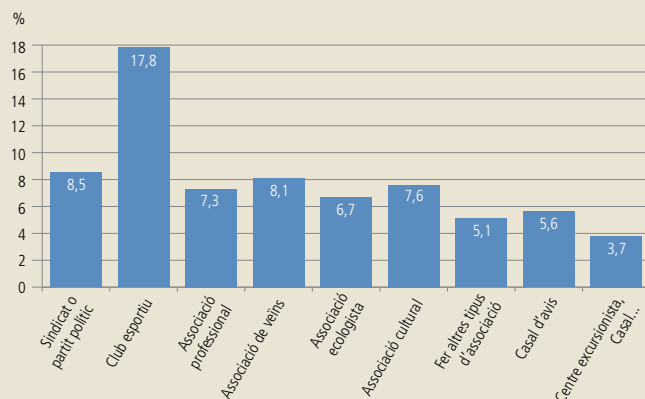
Un 8,5% pertanyen a un sindicat o partit polític, i un 8% a alguna associació de veïns.

El grup d'edat de 25 a 44 anys és el que té un percentatge més gran de persones associades, amb un 40% (41% en el cas dels homes, i gairebé un 40% en el de les dones). El grup de 16 a 24 anys és el que té un percentatge més baix d'afiliació a alguna entitat associativa (9%). Globalment, més d'un 62% de les persones associades tenen entre 30 i 64 anys. La població que realitza algun treball voluntari és del 5,1%, unes 309.000 persones.

Quines són les activitats de lleure més habituals?

A quin tipus d'entitats pertanyen els catalans?

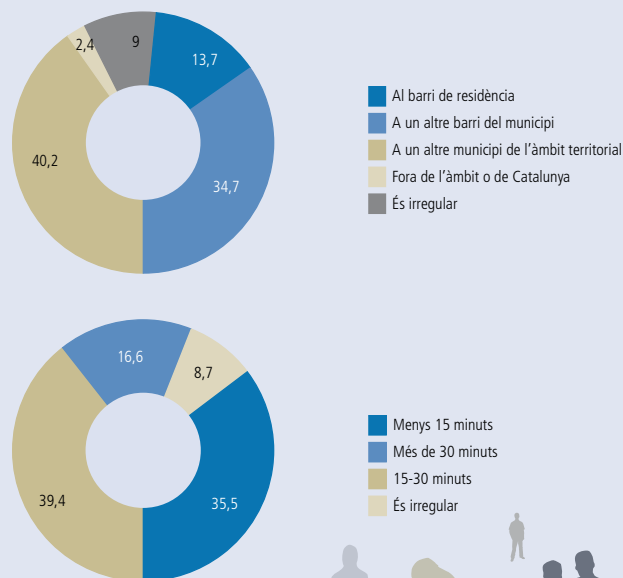
La meitat dels catalans treballen al seu municipi

Prop de la meitat dels catalans tenen el seu lloc de treball al mateix municipi de residència (48%). Això fa que tres quartes parts dels treballadors triguin menys de 30 minuts a arribar-hi.

Les activitats de compra i de lleure (cinema, bars, discoteques, restaurants, teatre, museus o exposicions) es realitzen també de forma majoritària al mateix municipi o, en determinats casos, a la capital de comarca.

Les relacions que s'estableixen entre les persones tenen un comportament semblant, ja que en més d'un 60% dels casos són més habituals entre les que viuen al mateix barri o municipi. En cas de malaltia, problemes personals i/o afectius, o desavinences familiars, els catalans acudeixen de forma majoritària a la parella, mentre que en cas de problemes econòmics es busca suport en els pares o altres familiars.

On treballen els catalans i quant de temps dediquen a desplaçar-se fins a la feina?

Un resum dels resultats

➤ Les dones tenen més dificultats per conciliar la vida familiar amb la laboral, i dediquen més temps a les tasques de la llar i a tenir cura de les persones grans, els malalts, les persones discapacitades i els nens petits.

➤ L'estat de salut dels catalans és, majoritàriament, bo o molt bo, si bé hi ha diferències entre dones i homes. Els homes diuen sentir-se, en general, millor que les dones. La percepció de la salut també té a veure amb la situació econòmica de les persones.

➤ El nivell de vida és, en general, estable, i les previsions de futur són optimistes. Això no obstant, el potencial d'estalvi és baix i, en molts casos, s'han hagut de reduir despeses.

➤ La població valora positivament la qualitat dels serveis i equipaments del seu lloc de residència habitual. La tranquil·litat, l'oferta de serveis i les relacions personals són els aspectes més valorats.

➤ Els hàbits de compra dels aliments són diferents si es consideren els frescos o els envasats, si bé tant els uns com els altres es compren sobretot al barri. La major part de la població catalana viu en llars que compten amb un ampli equipament d'electrodomèstics ampli, a més de cotxe i telèfon mòbil.

➤ La propietat de l'habitatge és el règim de tinença de la major part de la població. Més de la meitat de les llars no tenen despeses mensuals de pagament

d'aquest habitatge. Una sisena part dels ciutadans tenen també segona residència, sobretot de compra i situada a la costa catalana.

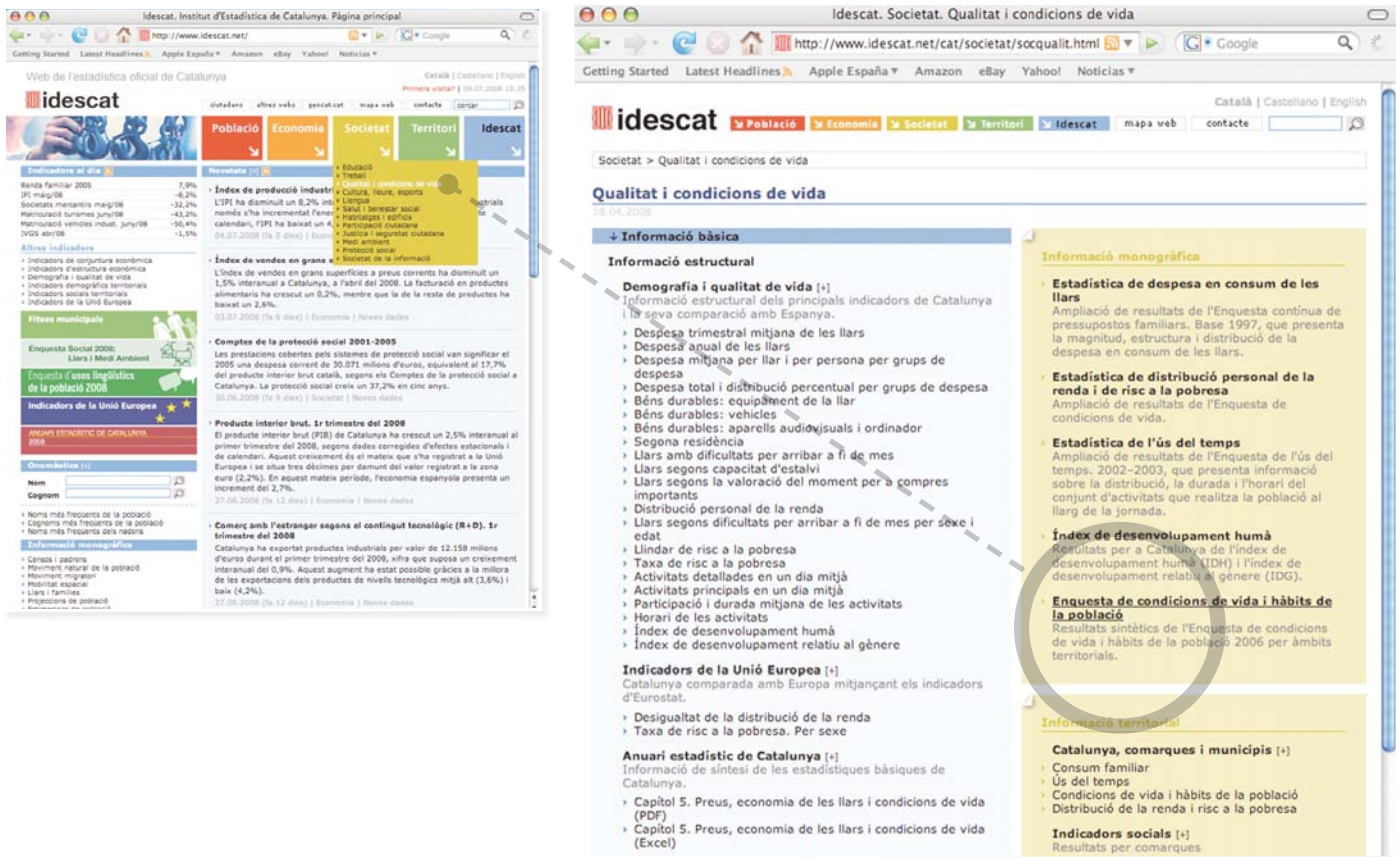
➤ Un 40% de la població llegeix llibres com a mínim un dia a la setmana, i més d'un 60% diaris. La premsa, ràdio i televisió locals són els mitjans més consultats per obtenir informació sobre el propi municipi. Diàriament fan servir Internet a casa més d'un milió de persones.

➤ Més de la meitat dels ciutadans declaren tenir bastant temps lliure (58%). Escoltar música i la ràdio, llegir la premsa i veure la televisió són les activitats més habituals de lleure (anar al teatre la que menys). Gairebé la meitat dels ciutadans pertanyen a alguna associació, majoritàriament clubs esportius.

➤ Prop de la meitat dels catalans tenen la seva feina al mateix municipi de residència, motiu pel qual tres quartes parts dels treballadors triguen menys de trenta minuts a arribar-hi. Les activitats de compra i de lleure es realitzen també de forma majoritària al mateix municipi.

Per a més informació:
<http://www.idescat.cat/cat/societat/qualitat/ecvhp.html>

idescat Web de l'estadística oficial de Catalunya

idescat Societat. Qualitat i condicions de vida

Qualitat i condicions de vida

Informació bàsica

Informació estructural

Demografia i qualitat de vida (+)

Informació estructural dels principals indicadors de Catalunya i la seva comparació amb Espanya.

- Despesa trimestral mitjana de les llars
- Despesa anual de les llars
- Despesa mitjana per llar i per persona per grups de despesa
- Despesa total i distribució percentual per grups de despesa
- Béns durables: equipament de la llar
- Béns durables: aparells audiovisuals i ordinador
- Segona residència
- Llars amb dificultats per arribar a fi de mes
- Llars segons capacitat d'estalvi
- Llars segons la valoració del moment per a comprar importants
- Distribució personal de la renda
- Llars segons dificultats per arribar a fi de mes per sexe i edat
- Llindar de risc a la pobresa
- Taxa de risc a la pobresa
- Activitats detallades en un dia mitjà
- Activitats principals en un dia mitjà
- Participació i durada mitjana de les activitats
- Horari de les activitats
- Índex de desenvolupament humà
- Índex de desenvolupament relatiu al gènere

Indicadors de la Unió Europea (+)

Catalunya comparada amb Europa mitjançant els indicadors d'Eurostat.

- Desigualtat de la distribució de la renda
- Taxa de risc a la pobresa. Per sexe

Anuari estadístic de Catalunya (+)

Informació de síntesi de les estadístiques bàsiques de Catalunya.

- Capítol 5. Preus, economia de les llars i condicions de vida (PDF)
- Capítol 5. Preus, economia de les llars i condicions de vida (Excel)

Informació monogràfica

- Estadística de despesa en consum de les llars**
Ampliació de resultats de l'Enquesta continua de pressupostos familiars. Base 1997, que presenta la magnitud, estructura i distribució de la despesa en consum de les llars.
- Estadística de distribució personal de la renda i de risc a la pobresa**
Ampliació de resultats de l'Enquesta de condicions de vida.
- Estadística de l'ús del temps**
Ampliació de resultats de l'Enquesta de l'ús del temps. 2002-2003, que presenta informació sobre la distribució, la durada i l'horari del conjunt d'activitats que realitza la població al llarg de la jornada.
- Índex de desenvolupament humà**
Recalculats per a Catalunya de l'índex de desenvolupament humà (IDH) i l'índex de desenvolupament relatiu al gènere (IDG).
- Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població**
Resultats sintètics de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població 2006 per àmbits territorials.

Informació territorial

Catalunya, comarques i municipis (+)

- Consum familiar
- Ús del temps
- Condicions de vida i hàbits de la població
- Distribució de la renda i risc a la pobresa

Indicadors socials (+)

Resultats per comarques

Condicions de vida i hàbits de la població catalana

Tots els continguts:

- Estructura de la llar
- Procedència geogràfica
- Llengua
- Nivell d'estudis
- Situació laboral i treball domèstic
- Salut
- Ingressos, propietats i inversions
- Consum
- Habitatge
- Percepció del barri i de l'entorn
- Ús i imatge del territori
- Cultura i lleure
- Relacions socials, associacionisme i ideologia

Classificats per:

- Dades sociodemogràfiques bàsiques de la població
- Procedència geogràfica
- Mobilitat residencial al llarg de la vida
- Estructura de la llar on resideixen
- Treball o activitat a la qual es dediquen
- Salut i dependència en situacions adverses
- Ingressos i condicions econòmiques de la població
- Característiques de l'habitatge de residència
- Educació i hàbits culturals i de lleure
- Relacions personals, associacionisme i expectatives de futur
- Percepció que tenen del territori on resideixen
- Mobilitat quotidiana